

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizenharmadik évfolyam.

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

A miniszterelnök.

A karácsonyi cikkek tömegéből a magyar politikai életre főleg a miniszterelnök nyilatkozatai jelentősek. Karácsonyra a Magyar Nemzet, a Pester Lloyd s a Neue Freie Presse is megszólaltatta Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt. Nyilatkozatai fontos megállapítások a magyar politikai életre.

Elsősorban is megelégedését fejezi ki a lefolyt esztendő parlamenti eredménye fölött. A jövő politikai munka programjának sorrendjét így tervezi a miniszterelnök: Újév után letárgyaltatja a szerb szerződést, azután következik az osztrákmagyar bank szabadalmának meghosszabbításáról szóló rendes törvényjavaslat tárgyalása. Majd a rendes ujoncjavaslatok letárgyalása s utána az 1911. évi rendes költségvetés tárgyalása van soron. Ha ezekkel végzett az országgyűlés, akkor szándékozik a kormány betereszteni az új véderő-törvényjavaslatot s ennek kapcsán az új katonai bünvádi perrentartást. Kijelenti a miniszterelnök, hogy a véderő-javaslat kapcsán nem szándékozik «vív-mányokkal» előhozakodni. Ezzel a politikával szakított, mert nézete s pártjának fölfogása szerint is, a hadserg erősitése egyttal a polgárság érdekeit is szolgálja. Egyébként jelentős sulyu lesz a két éves katonai szolgálatból folyó nagy gazdasági előny, azonkívül éppen a védképesség érdekei szempontjából a kilences bizottság katonai programjából a még végre nem hajtott pontok végrehatására is törekszik.

A választójog kérdésében is nyilatkozik a miniszterelnök. A választói reform tekintetében az előkészítő munkálatok folynak s azoknak vezetésével a belügy-minisztériumban Némethy Károly dr. államtitkár van megbizva. Egyébként az a terve, hogy a reformot 1912. év folyamán terjeszti a képviselőház elé. Ezzel kapcsolatosan szól a közigazgatás reformjáról is, amelyhez ragaszkodik. Bizonyos keretekben a kinevezési rendszert célozza, de nem akarja sérteni a vármegyék autonómiáját.

Aligha lehet különben igazabb jellem-

zést találni a politikai életre, mint épp a miniszterelnök:

— Ha most, az év végén, a lefolyt esztendő politikai eredményeire visszatekintek, világosan tárul elem, minő nagy utat jártunk meg. Kezdeményezésünkre és fölhívásunkra az ország kikorrigálta az 1906-iki választások eredményeit és ismét visszatért a 67-es kiegyezés szolid és reális alapjára. Az erős és kompakt többség támogatásával a kormány hozzáfogott azután az államigazgatás megzavart rendjének helyreállításához s gondoskodott arról, hogy a törvényen kívüli állapot a pénzügyi igazgatás terén helyreálljon. Ezeknek a primér államszükségleteknek elintézése majdnem az egész esztendőt igénybe vette és így a kormánynak tulajdonképpen eddigéig csak arra nyílt alkalma, hogy programjának azt az első pontját valósítsa meg, amelyben az országnak az államigazgatási rend helyreállítását ígérte. Ezenfölül a törvényhozásnak még csak egyetlen nagyobb alkotás megvalósítására nyílt alkalma: az új polgári perrendtartás törvénybeiktatására. Ugygondolom, hogy a kormánynak és a többségnek minden oka megvan rá, hogy erre az első alkotásra büszke legyen, mert egy jó és modern törvénynevelő nagyot lendített igazságszolgáltatásunkon.

— A parlamenti munkában a nemzeti munkapárt a kormányprogram végrehajtásában szilárd és megbízható támasznak bizonyult. Éppen ezért bizalommal tekintek a politikai jövőndő elébe, mert meggyőződésem az, hogy ez a többség a jövő föladatainak elintézésében is tömören és megbonthatatlanul fog sorakozni a kormány mellé.

A bajai rendőrség és a büntető parancs.

A január elsején életbelépő új rendőri büntető eljárásnak azt az új rendelkezését, a melynek büntető parancs a hivatalos neve, Szokratesz törvényének is lehetne nevezni. Mert tudvalevőleg ez a jónévtű görög bölcs mondotta a tanítványainak, mikor hírlul hozták neki, hogy temperamentumos hitvese, Xantippe asszony nagyon haragosan nyilatkozik róla:

— Nem bánom én, ha meg is ver: csak én ne legyek ottan!

A büntető parancs ugyanis nem egyéb és nem kevesebb, mint a Szokratesz problémájának megoldása rendőri használatra. Január elsejétől kezdve a bajai rendőrség felmenti a város kihágó polgárait attól, hogy személyes jelenlétükben huzzon végig rajtuk. Nem kell odafáradni a boltba. Még telefonon se kell leadni a rendelést. A rendőrség olyan előzékeny, hogy házhoz szállítja a bírságot. Minden megjelenés és kihallgatás elmelőzésével.

Ez a büntető parancs a rendőri eljárás reformjának új rendelkezése, a mely szerint azt a bajai lakost, a ki valami kihágást követ el, ezután nem citálják meg kihallgatásra, tárgyalásra. Mert kihallgatás, tárgyalás ilyen dolgokban ezután nem is lesz, csak — ítélet után. Az eljárás ugyanis egyenesen ítélettel kezdődik. A kihágást bejelenti a rendőr a kapitánynak és a kapitány a kihágónak csak azt jelenti, hogy — elítélte. Tárgyalás csak abban az esetben lesz, ha az elítélt fölebbez. Akár, mert tagadja a bűnösségét, akár mert tulságosan bőkezűnek találja az ítéletet és az a meggyőződése, hogy a büntetésből kevesebb is elég lenne.

Hogy ennek az új rendnek van rációja, azt kétségbe nem vonjuk. Azok között, a kiknek már valami kihágócsokkáért bajuk akadt a rendőrséggel, igen soknak az ítéletnél keservebb emléke, ami ennek a kimondását és elszenvédését a hivatalos eljárásban megelőzte. Az a rengeteg várokozás, a mit elszenvédniök, az a temérédek idővesztetés, a mit áldozniök kellett, hogy végre az elítélés meg áltó gyönyörűségéhez hozzájussanak. Lesz tehát ember, a ki a büntető parancsot áldani fogja és szívesen hagyja magát a kelleténél, vagy a megérdemelnél akár jobban is megveretni csak azért, mert — nem kell ott lennie.

De nem nehéz megjósolni, hogy nemcsak áldást fognak rebegni azok, a kiket ilyen büntető parancsokkal lep meg a kézbesítő. Főként azok a kiknek ez csakugyan meglepetés lesz, mert semmi okát sem tudják, amiért számítaniök kellett vagy lehetett volna rája. Mert mikor oly dus a paragrafusok birodalma és annyi alkalom nyüzsgé körül az embert, hogy valamelyiknek véletlenül a farkára lépjen; ki tudhatja, hogy mikor hágott ki? Lehet, hogy neki sejtelve se volt róla, csak a rendőr éber és avatott szeme vette észre, hogy odasuldlódot a tiloshoz. Ő csak akkor eszmél rá, mikor vendégszerető háza ajtaján kopogtat a büntető parancs. De lehet, hogy akkor se.

Nem egy eset lesz ilyen, hanem huszonöt, minden huszonötgy óraban. És ha ezzel az új rendelkezéssel egyszerűsíteni kívánták a rendőri büntető eljárást, csak habozva merünk hozzá gratulálni. Mert igazán nem tudjuk, ki látja majd nagyobb hasznát a büntető parancsoknak: a rendőrség e vagy a bohózatirók?

HIREK.

— **Karácsony este a közkórházban.** A szeretet megszületésének nagy ünnepét minden ízében méltóan ülte meg az előző évekénél is fokozottabb fénylen a városi közkórház. A díszes mezbe öltöztetett kórtermek, a gazda gon felagatott karácsonyfák és az egyes kórteremben felállított kis szinpad, mindmegannyi kellemes újsággént hatottak a kórház karácsonyünnep előkelt, rendes látogatóira. Társadalmunk elkötelezettségét a Koller Imre dr.-né vezetésével megjelent kat. nőegylet tagjai, a polgármester képviseletében Fehér Lőrinc dr. főjegyző, Bernhart János dr. tisztifőorvos, Vojnits Dániel apátplébános, a ciszterci rend, a sz. Ferenc rend számos tagja és még sokan mások képviselték. A kedves ünnepély előképpel vette kezdetét. Utána egy négy felvesenő kis életképet adtak elő, tárgyában a Budapestre került, divatosra vágyó falusi lány tragédiájával. Az előadás meglepő összjátéka a javulóban lévő betegek szorgalmát és az ápoló irtalmat nővérek szép és nehéz betanítását és rendezését dicséri. Befejezésül Vojnits Dániel apátplébános köszönte meg Róna Dezső dr. igazgató főorvosnak az éven át végzett önfelelő munkáját és az előadott életképek tárgya alapján hosszabb, szép beszédben oktatta a megjelenteket a divat hőbortjainak kerülésére és a »régí divat«, a vallás ápolására. A leiket emelő est a kórház többi osztályain felállított karácsonyfák és felhalmazott ajándékok megtekintésével ért véget.

— **Szylvester-est a kasznlóban.** A kasznló december 31-én ezidén is estélyt rendez saját termében. A táncmultságot tombola előzi meg, melyen értékes tárgyak kerülnek kisorsolásra. A Kollár-féle könyvkereskedés kirakatában láthatók a szebbnél szebb tombola-tárgyak.

— **A léányegylet karácsonyi bálja.** Ama fényes sikerhez, melyeket a jótékonycélú léányegylet vezetősége mulatságával minden évben megszerez magának, méltán sorakozhatnak az egyesület f. hó 26-iki bálja, mely úgy az erkölcsiekben, mint az anyagiakban. A léányegylet agilis vezetősége, élén Schön Ida és Köhényi Józsa urieányokkal, továbbá a tevékeny titkárral és rendezővel, Geiringer János dral és Szász Jánossal egy színes mesevilágot, egy valóságos kisdarab tündérszöveget várszolt a közönség elé. Tarnay Alajos országos nevű zongoraművésznök megenésített gyermekmeséit adta elő a közönség igaz gyönyörűségére, a szinpadon pedig, mint előképek vonultak fel a bájos kis gyermekek, a mesék alakjai. A közönség zajos tapsal honoralta Tarnay mesteri játékát, de kijutott bőven a taps az előképek bájos szereplőinek, valamint a rendezőnek is. Itt említjük meg, hogy halás elismerés illeti Rauschenberger Ferenc városi mérnököt, akinek ügyes találatkészsége és fáradozása lehetővé tette az előképek gyönyörű illuminálását. Az előadást reggelig tartó fáncc követte.

— **Ebadó Baján.** A földmíveléstudgyi miniszter körrendeletileg felhívta a törvényhatóságokat, köztük Baját is, hogy a vessztség korlátozása érdekében új szabályrendeletet alkosson. A miniszter úgy akarja, hogy ezentul minden kutyára adót vessenek ki, a haszoncélból tartott kutyákra kevesebbet, a kedvtelésből tartottakra többet, továbbá minden kutyát védjeggyel lássanak el.

— **Az izr. patronage egyesület bajai megalakulása.** Az izr. polgári iskola díszterme szorongásig megtelt hétfőn délután, midőn a patronage egyesület bajai fiókjának megalakítására Bajára érkeztek Dr. Adler Illés budapesti és Breuer Soma nagykátai főbb, a patronage ügyének eme két lelkes és fáradozó elharcosai. Dr. Lemberger Ármin rövid, stílusos beszédben hívta fel a közönséget a nemes ügy támogatására, majd átadta a szót Breuer Soma nagykátai főbbnak, ki gyönyörű beszédben fejtegette az egyesület céljait. Ezután Dr. Adler Illés, az országosan ismert kiváló szónok remekbe illő lelkes beszédben kérte Baja közönségét az egyesület támogatására. Dr. Adler Lipót bajai rabbi és Erdős Jakab beszéde után megalakult az egyesület és megválasztotta elnökkeit: Dr. Lemberger Ármin, titkárrá: Kun Lajos tanárt, péeztárossá Schlieszer Miksát.

— **Női fölölvasó a kereskedő ifjak egyletében.** A bajai kereskedő ifjak egyletében csütörtökön este 1/9 órák Rotschild Zsigmondné felolvasást tart »magyar irodalom — magyar nemzetiség« címmel. Vendégeket szívesen néznek.

— **Kalocsa új érseke.** Megbízható hírek szerint, nagyváradi püspökké Széchenyi Miklós gróf győri püspököt, kalocsai érsekké Zely Gyula gróf pécsi püspököt, győri püspökké Giattfelder Gyula dr. kanonokot, pécsi püspökké Várdy L. Árpád dr. címzetes püspököt, miniszteri tanácsost, szombathelyi püspökké Gieswein Sándor kanonokot nevezik ki.

— **Negyven éves jubileum.** A Mv. egy derék, érdemes munkása ülte meg most szűk családi körben negyvenéves szolgálai jubileumát. Weisz Márton portás, a bajai utazó közönség előtt is jól ismert szabadkai Weisz baci most töltötte be negyvenedik szolgálai évét. Negyven esztendő óta vizgazza a vonatkozású érkezését, indulását s szolgálja az utazó közönséget. Negyven év alatt nagyot változott minden. A kis szabadkai állomás jelentős vasuti gócpontta lett, Weisz baci azonban maradt a régi: előzékeny, jómodoru portása a szabadkai pályaudvarnak, amellyel ő annyira összerort, hogy most negyven év után sem vonul vissza a nyugalomba, kora hajnaltól késő estig ezután is ott áll a Perron ajtajában.

— **Vannak fájdalmi?** Csuz, köszvény, rheuma, fej- vagy fogtájása? Meghült vagy talán legvonaat által szerzett valami bajt, Tegyen kísérletet a fájdalom megszüntető, gyógyító, erősítő Feller-féle Elsáfluddal. Ez valóban jól! Ez nem csak reklám! Próbatacctja bermenve 5 korona. Készítője Feller gyógy-szerész, Stubica, Centrale 124 sz. (Zágrábmegye.)

A véglegesített bajai munkásbiztosítóról.

Ép a napokban vertük örömdetes híret, hogy a bajai munkásbiztosító pénztár most már visszavonhatatlanul és végleg megmarad. Ebből az alkalmából időszerű lesz egyetmást elmondani erről az intézményről.

Talán egyetlen egy törvényünket sem ismerték annyira félre, mint épen azt a nagy hűdorejű, kiválóan szociális jelentőségű, modern alkotást, amely a magyar munkatársadalom millióinak egészségügyi ellátását és bizonyos tekintetben existenciális feltételeit biztosítja. A munkaadó és biztosításra kötelezett ipari és kereskedelmi alkalmazottak jelentékeny része még ma is érthetetlen animozitással

viseltetik a munkásbiztosítás ügye iránt, pedig éppen ez az a találkozó pont, ahol a két, egymással vajmi sokszor erős harcban álló érdekeltség békésen együttműködhetik.

Sokszor elgondolkoztam ezen a viszályállapoton. És mindig mélyen fájaltam, hogy a gyönyörű humanitárius ügyet az ország közvéleménye teljesen félreismeri.

A magyar munkásbiztosítás ügyének az a legnagyobb hibája, hogy részint a politikai válságok miatt nem hajtották még ma sem végre az 1907: XIX t. c. t.

A kerületi munkásbiztosító pénztárak, amelyek törvény végrehajtására hivatala vannak, még nincsen teljesen átszerveve, a törvény nem ruházta fel őket mindazokkal a kellő eszközökkel, amelyek egy ilyen hatalmas, országos szervezett életképességének, működésének biztosítására alkalmasak. Alig egy-két hete, hogy ebben az irányban is megtörtént az örömdetes döntő lépés. Az Országos Munkásbiztosítók és Balesetbiztosító pénztár rendelkezései szerint az ország 96 kerületi munkásbiztosító pénztára megoldotta a régóta vajdó tisztviselői és orvos-kérdést. Ennek a kettőnek rendezetlen volta hátráltatta legjobban az intézmény természetes fejlődését. Most már ezen a téren is befejezett állapotokat sikerült teremteni.

A bajai kerületi munkásbiztosító pénztár nagyobb arányú fejlődését ezekután biztosítható látjuk. És reméljük, hogy most már hamarosan el fognak mulni a munkaadók köréből felhangzó panaszok is, amelyek a törvénynek a munkaadókra vonatkozó rendelkezései miatt támadtak a legtöbb esetben. A legtöbb panasz onnan ered tudniillik, hogy a munkaadók az alkalmazottak be- és kijelentését előíró rendelkezéseket tartják a legsérlemesebbnek. Azt mondják, hogy be- és kijelentő lapok, a munkásbérjegyzékek, balesetbejelentő lapok kitöltésével valóságos adminisztratív munkát kell végezniük s ez rájuk néve nagyon kényelmetlen. A panaszokodók elefejtik azonban, hogy a be- és kilépő lapok kitöltése mára régi törvény szerint is kötelező volt. A bérjegyzékek vezetését pedig csak az önlé több munkással dolgozó munkaadóktól követeli meg a törvény. Azt is elefejtik a legtöbben, hogy a törvénynek ez a rendelkezése, ha bizonyos mértékben teher is a munkaadóra, mégis valóságos áldást jelent a primitív üzleti elvek szerint dolgozó kisiparosokra, akiket ekképen a törvény rendes üzleti fejjegyzékek vezetésére kötelez. Már pedig egy kereskedő, kisiparos embernél ugyancsak főskellék az üzleti kiadások és üzleti események rendszeres nyilvántartása. A törvény által a munkaadók részére előírt e kötelezettségek tehát nem szolgálhatnak jogos panaszok okául. Az általános ellenszenv főképpen a törvény és az intézmény nemes intencióinak nem ismeréséből fakad s azoknak köszönhető, akik önző érdekből szeretnek a zavarosban halászni.

Volt alkalmam tapasztalni akárhányszor, hogy mily ferde nézeteket szűl a törvény s a viszonyok nem ismerése. Ismertem akárhány, egyébként igen felvilágosodott, okos, derék iparost, kereskedőt, aki valósággal dühbe jött, ha szó esett a munkásbiztosításról. De mikor egyik-másik véletlenül, vagy hivatásuk közben közelebből megismerkedett az intézménnyel, a törvény szellemével, céljával, nemes rendelkezésével, ő lett ennek a mi kigunyolt, félreismer, meg nem értett egyetlen szociális jellegű intézményünknek a leglelkesebb híve.

És így fog átalakulni majd lassan-lassan a

közvélemény is. Eddig nálunk nem igen tördött sokat a törvényhozás a munkásosztályra, amely pedig egyre hatalmasabb arányokban bontakozik ki. Valjuk be őszintén, a magyar munkaadók jelentékeny része, amelynek pedig érdeke, hogy munkásai egészségi és anyagi jólétét előmozdítsa — szintén nem igen foglalkozik munkásjóléti kérdésekkel.

Ennek a nem művelt államhoz méltó, sajnálatos állapotnak nem sokára vége lesz már. Kezdik belátni az érdekeltségek, hogy egy becsületes munkásügyi politika milyen üdvös hatás. A munkásbiztosítás alig négy esztendő intézmény, de a mostoha politikai viszonyok dacára is hatalmas fejlődésnek indult. Itt találkozik a munkaadó és munkás érdeke és innen kell kiindulni minden oly üdvös eszmének, amely a két érdekeltég közt előforduló surlódási pontokat enyhíteni van hivatva.

Mert azonkívül, hogy a munkaadók, sőt sajnos a munkások egy nagy része nem ismeri fel az intézmény gyönyörű hivatását, a munkásbiztosítás iránt való ellenszenvnek egyik főoka abban rejlik, hogy a munkaadók állítólagos vagy tényleges sérelmeikkel, panaszokkal nem fordulnak az egyedül illetékes kerületi munkásbiztosító pénztárhoz.

Minden munkásbiztosítási ügyben felmerült panasz, észrevételével, felszólamlással a kerületi munkásbiztosító pénztár elé tartozik. Azok, akik ügyes-bajos dolgaikkal, szavaikkal, kérelmekkel, más hatóságokhoz és nem a munkásbiztosító pénztárhoz fordulnak jogorvoslatért, egészen felesleges munkát végeznek, mert nem illetékes hatóságok s közegek, hivatalból amugy is a munkásbiztosító pénztárhoz utaják az ügyet.

Bizonyára nem fog egy-kettőre, csak úgy márcól-hónapra megváltozni a munkásbiztosítás ellenes hangulat. Ez nagyon természetes is, hisz a nagyközönség nehezen barátokzik meg új törvényekkel. A munkaadók azonban remélhetőleg hamarosan be fogják látni, hogy a látszólagos terhek mellett igen sok kellemetlen és súlyos anyagi kötelezettséget jelentő teherből mentesíti őket az 1907-iki törvény.

— Az ügyvédség reformja. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény radjuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a Dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölölő jegyzeteket, melyekből otthon előkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A „Jogi vizsgák letétele” ez most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

N y i l t t é r . *

Évszázadok óta ismert

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER

javított és egységes
SAVANYUVIZ

A dupla égettes

segítő gyógyító lényező
Karlsbad, Marienbad,
Frantzsbadi stb.
kuráknál; mindig
lényesen bevált.

Csinos kivitelű
n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő: SZIRMAI VIDOR dr.
Szerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

2129/1910. árva. szám.

Gyámhatósági magánárverési hirdetemény.

Baja város árvaszéke ezennel közhírré teszi, hogy felerészben kisk Strázl Mária, másik felerészben pedig Oszthelmer Géza tulajdonát képező, a bajai 1267. sz. betétben foglal Rókus-utca 14. ö. i. sz. alatt fekvő ház és bertelek s az ugyanezen háznál lévő 621 □-öl területű szőlő, együtt 5500 korona kikiáltási ár, az ugyanazon betétben foglalt a kenderesi dűlőben fekvő 1100 □ öl területű szőlő 1100 korona kikiáltási ár, az ugyanazon betétben foglalt 1510 □-öl területű szántó 600 korona kikiáltási ár, végre a bajai 3953. sz. betétben A + 7549/1. hrsz. alatt foglalt 8 hold 137 □-öl területű szántóföld 6250 kor. kikiáltási

ár alapul vétele mellett Baja város árvaszéke előtt (városi székház 10. szoba) 1911. január 23-án délelőtti 10 órakor megtartandó gyámhatósági magánárverésen a kiskorura néve gyámhatósági jóváhagyástól feltételezetten a kikiáltási áron felül a legtöbbet igézőnek elfognak adatni. A legmagasabb ajánlattevő köteles lesz az általa beígért vételár 10% -át az árverés befejezése után azonnal a gyám-pénztárba befizetni, míg a vételár többi része az árverés napjától számított 60 nap alatt ugyancsak a gyám-pénztárba fizetendő; ellenkező esetben a vevő költsége és veszélyére és szavatossága mellett újabb árverés fog elrendelgetni.

Az árverés napjig írásbeli ajánlatok is tehetők a kikiáltási ár 10% -ának gyám-pénztári letétele helyezésé mellett. Felhivatnak a venni szándékosok, hogy a fent kitűzött időben és helyen jelenjenek meg.

Baja város árvaszékeének, 1910. december 23-án tartott üléséből.

Szabó Sámuel,
h. árvaszéki elnök.

Hallatlan!

Olcsó árakon és jó minőségben szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és kefeárukat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket

Kuszar József
festékkereskedésében Főter, a takarékpénztár épületében

Cipőkrém lerakat!

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor egyetlen kifogástalanul jó magyar szivarkahüvelye a

„GONDÜZŐ”

mely vergé, önégő, hamumentes papirból, nikotin-fogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti a fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás

K O L L Á R A.

könyvkereskedésében Baján.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle Használatla valódi áldás gyomor-bajók, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 80 fill.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerertarban és nagyobb fűszerüzletben.

Gyógyintézet! Kozmetikai

Fennáll 1892. óta.

Főorvos: Dr. Jutassy József, bőrgyógyász, egészség-tanár, az orvosi kozmetika legelső és legrégebb szakorvosa.

Sikereink titka, hogy tudományos alapon működünk.

Szépségrontó bőrbajokat gyorsan és biztosan meggyógyítunk.

Elváltozott arccokat, eltorzult orrokat csinosra formázunk.

Szépítőszereink házilag készülnek és ártalmatlanok.

Szépítő készleteink mindazon szereket tartalmazkák, melyek az illető szépséghibák ellen valók; ezek:

Bőrápoló készlet

szereti a természetől szép, tiszta, normális arc és kéz bőrt konzerválják, üdítik; a kényes, száraz, hámitós, durva, érdes, libabőrös, sömörös bőrt finomítják, puhítják, simítják; a petyhüdt bőrt felírassítik s megemelik a további formavastósól; a ráncokat eltüntetik. — Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrgyógyító készlet

a zsíros, fényes, kihevülő, könnyen piruló arcok ápolására (mattá tételre) szolgál; gyógyítja a **bőrtakát** (mitesszer), a **pattanást** (vimmerli), a **bőrlökacskot** (pórus), a **tulságos izzadást**, **vörös kezet**, **vörös orrot**, **fagyási foltokat**, Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrkoptató készlet

szereti feltűnés nélkül használhatók; hófehérré tesz a fakó, sárga vagy barna arcot, a **széplőt májfoltot** gyökeresen elmulasztják. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Bőrhámlasztó készlet

elmulasztja a **tág bőrpórusokat** a benne ülő évtizedes mitesszerekkel együtt; eltünteti a **pattanások nyomait**, a **lencsefoltokat** és a kisebb **sebhelyeket** (himóhely); **leszedi** a legmakacsabb **széplőt** és **májfoltot**, a **láng-vörös rózsapattanást** és a **kékes borvirágot** is. A **borhámlasztás** körülbelül egy heti szobafogsággal jár, mert nagyon drasztikus. Telje: készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajgyógyító készlet

hajkorpa, hajhullás ellen s a hajnöves erősítésére. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Szőrvesztő készlet

a felesleges hajnöves (archajak) gyengítésére és palástolására. Teljes készlet 10 K. Próbakészlet 5 K.

Hajfesték.

A hajfestés nagy gondot ad, mert hajfestékek közt kevés az ártalmatlan és megbízható. Dr. Jutassy főorvosunknak hosszú tapasztalatai alapján végre sikerült olyan hajfestéket előteremnie, mely ez idő szerint a legtekélyesebb: tudniillik csak a hajat fogja, a fejbőrt nem, a fehérmémet nem piszkítja, természetes színt ad mely nem fakul és színeiben nem játszik, rendkívül tartós, a kezelés igen egyszerű, idegen segítséget nem igényel és sem a hajnak, sem a fejbőrnek nem árt. Egy adag Dr. Jutassy-féle hajfesték ára használati utasítással 10 K. és kapható a következő színdíszanyagokban: **aranyzóke**, **sötétzóke**, **világosbarna**, **gesztenyebarna**, **fekete**.

Aki a megfelelő készletet nem tudja megválasztani, annak személyesen vagy levélben díjmentesen adunk felvilágosítást.

A Dr. Jutassy-féle készletek és hajfestékek kaphatók minden gyógyszerüzletben és drogeriában.

FŐRAKTÁR:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

Budapest, IV. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

Széküldés utánvéttel. — Kérjük pontosan megjelölni, teljes vagy próbakészlet kívánatuk-e, különben teljes észlekküldetünk.

Minden embernek nélkülözhetetlen.

EHRlich „606“

Legközelebb megjelenik
Ehrlich és Hata

saját kezű munkája
az általuk „606“ gyógyító
feltalált szerről.
Az eredeti kísérletek megörökített
életh képeivel

IRTÁK: Dr. EHRlich P. ÉS Dr. HATA S.

Magyarra fordította, előszóval és magyarázatokkal ellátta: **Dr. Marschalkó Tamás** : kolozsvári : egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szenzációsan érdekes munka, melynek tartalmát minden kultúremlernek ismernie kell: Bolti ára 6 korona, diszkötésben 8 korona.

Az előfizetési összeg beküldése után bérmentve küldjük, utánvételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti. — Megrendelhető:

KOLLÁR A. könyvkereskedésében Baján.

Diszkrét széküldés.

Többszörösen kitüntetve, szenzációs csodaszser a dr. BOROVSKY-féle

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Hatásában és erőalkotásában felülmulhatatlan háziszser **gümökörös**, **izom- és idegfájdalmak**, **fej- és fogfájás**, továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma**, **köszvény**, **csusz**, **ischias**, **izületi lob** és **szabában** szenvedők, végül fagyás okozta és **égést sebek** fájdalomainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testővő**

háviszer Kap. LAZAR SÁMUEL optikai, sebészeti és kötszer áruházában. 1-20, ható B a j á n 2 és 2-50 koronás üvegekben — Készítik

Dr. Borovszky R. orvos Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77. sz.

Az elismert

legjobb,

legelterjedtebb

magyar napilap

"AZ UJSÁG"

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczy-ut 54. sz.

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,

Kóbor János, Kozma Andor.

Felölős szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő társ: Dr. Gai Béla.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 2 korona 40 fillér, egy negyedévre 7 korona, félévre 14 korona, egész évre 28 korona.